

hradní roury rozsudek poukazuje, sice vážnou nepříjemností pro obyvatelstvo, není však nebezpečím pro lidi nebo pro cizí majetek, jaké má na mysli ustanovení §u 85 písm. c) a v důsledku toho i § 175 I. b) tr. zák. Nálezací soud řídí se tudíž nesprávným výkladem pojmu věci, v §u 85 c) tr. zák. jmenovaných, pokládaje za vodní dílo náhradní rouru, která v době krádeže ještě nebyla, a o niž v této době bylo na nejvýše nejisto, stane-li se kdy v budoucnosti součástí vodovodu, i kdyby bylo vodovod považovati za dílo vodní. Odsuzující výrok prvé stolice je v tomto směru zmatečným dle čís. 10 §u 281 tr. ř. a byl proto, pokud je zmatečností stížen, t. j. co do kvalifikace krádeže dle §u 175 I. b) tr. zák., ku stížnosti Karoliny S-ové ohledně ní a — jelikož doličený zmatek je ve prospěch i G-e, V-a a S-y, kteří stížnosti nepodali — dle §u 290 tr. ř. z moci úřední i ohledně těchto spoluobžalovaných zrušen.

Čís. 1465.

»Shromáždění« a »zástup« (§ 39 (2) zák. na ochranu republiky) znamenají několik lidí přítomných buď schválně nebo nahodile.

Pokud nelze (čl. IX. uv. zák. k tr. zák.) podřaditi čin pachatelův, zakládající skutkovou podstatu §u 305 tr. zák., pod § 16 (2) zák. na ochranu republiky.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1924, Kr I 519/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 11. května 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem §u 305 tr. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., uplatňuje stížnost především, že tento případ měl býti posuzován nikoliv dle §u 305 tr. zák., nýbrž dle předpisu zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. Trestný čin, obžalovanému za vinu kladený, byl spáchán dne 5. ledna 1923, tedy ještě před vydáním zákona na ochranu republiky, věc byla však projednána a rozsudkem rozhodnuta dne 11. května 1923, tudíž v době, kdy zákon na ochranu republiky dle §u 44 tohoto zákona nabyl již účinnosti. Jest tedy především řešiti otázku, zda přichází v tomto případě v úvahu ustanovení čl. IX. čís. pat. ze dne 27. května 1852, čís. 117 ř. zák. vůbec a, pak-li ano, které ustanovení jest pro obžalovaného příznivějším, zda ustanovení trestního zákona či zákona na ochranu republiky. Jest zásadou, plynoucí z pojmu a účelu každého zákona, že skutkové podstaty podléhají hmotným normám zákona, za jehož účinnosti vzešly. Mají-li mu podřaděny býti skutkové podstaty dříve vzešlé, vyžaduje to — logicky nezbytně — zvláštního stanovení zákonem. Tak ovšem čl. IX. čís. pat., jímž prohlášen byl trestní zákon ze dne 27. května 1852,

čís. 117 ř. zák., stanoví, že zákona t o h o t o jest užití i co se týče činů trestných, spáchaných před účinností jeho. pokud by nepodléhaly přísnějšímu nakládání, nežli podle práva předchozího. Nestanoví tudíž tento trestní zákon z á s a d n ě, že trestní zákony mají zpětnou působnost. Pokud tedy novější trestní zákon nestanoví zpětné platnosti, není výjimky ze zásadního pravidla, že skutkové podstaty podléhají hmotným normám zákona, za jehož účinnosti vzešly. Ze zásady této nastává však výjimka potud, pokud určité ustanovení trestního zákona čís. 117 ř. zák. z roku 1852 byla v novějším zákoně obměněna a na místo původního ustanovení tohoto trestního zákona dána ustanovení nového zákona. V tomto případě nevystupuje novější zákon trestní jako samostatný, od zákona čís. 117 ř. zák. z roku 1852 neodvislý článek zákonodárství trestního, — tak jak tomu bývá pravidelně u zákonů ostatních, — nýbrž stává se organickou součástí zákona čís. 117 ř. zák. z roku 1852 a v rámci jeho podléhá všem jeho ustanovením, tudíž i cit. čl. IX. V tomto případě přichází v úvahu podřazení trestného činu, stěžovateli za vinu kladeného, buď pod ustanovení §u 305 tr. zák., buď §u 16 zákona na ochranu republiky. Dle §u 41 čís. 3 odstavec první zákona na ochranu republiky bylo zrušeno ustanovení první věty §u 305 tr. zák. Zrušení tohoto ustanovení bylo nahrazeno §em 16 zákona na ochranu republiky, takže takto se stalo organickou součástí trestního zákona čís. 117 ř. zák. z roku 1852 a podléhá v důsledku úvahy výše uvedené i ustanovení článku IX. Za tohoto stavu nutno se zabývatí další otázkou, které ustanovení jest pro obžalovaného příznivější. Zmateční stížnost dovozuje, že ustanovení §u 16 zákona na ochranu republiky vzhledem k tomu, že čin obžalovaného jest dle něho beztrestným, poněvadž není zde veřejnosti ve smyslu §u 39 (2) zákona na ochranu republiky, jest mírnějším a měl býti proto čin obžalovaného s hlediska tohoto trestního ustanovení posuzován. Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti. Nelze tvrditi, že by konkrétní skutková podstata nebyla trestnou i podle §u 16 (2) a §u 39 (2) zákona na ochranu republiky. §em 305 tr. zák. vyžadována náležitost, že čin vykonán byl »veřejně nebo před více lidmi«, což praxí a vědou vykládáno bylo ve smyslu vykonání činu buď na takovém místě a za takových okolností, že mohl býti postřehnout i jinými osobami neb v přítomnosti aspoň tří lidí, nahrazena jest v §u 16 (1) zákona na ochranu republiky náležitostí »veřejného vykonání činu«, což znamená podle §u 39 (2) spáchání činu »ve shromáždění nebo před zástupem«. Ani pojmu »shromáždění« ani pojmu »zástup« zákon nevysvětluje. Slova ta neznamenaají sama o sobě velký počet lidí, nýbrž znamenají n ě k o l i k lidí vůbec přítomných, buď s c h v á l n ě za určitým cílem se sešedších (shromáždění) anebo n a h o d i l e (zástup). Významu většího počtu lidí nabývají výrazy: »shromáždění«, »zástup« teprv připojením přídavného jména k tomu poukazujícího. Tak rozuměti jest těmto výrazům jazykově a ve shodě se zmíněnou tendencí zákona na ochranu republiky. Jest tudíž na omylu stěžovatel, tvrdě, že čin jeho jest beztrestným, naopak čin jeho byl by trestným i při posuzování se stanoviska §u 16 zákona na ochranu republiky, poněvadž splněny jsou veškeré náležitosti skutkové podstaty tohoto §u, zejména veřejnost spáchání činu, jelikož se ho dopustil obžalovaný u přítomnosti

čtyř osob, tudíž před více lidmi. Vzhledem k tomu, že závadným výrokem schvaloval stěžovatel zločin uvedený v §u 7 (2) zákona na ochranu republiky, bylo by naň použití trestní sazby žaláře od 6 měsíců do tří let, tudíž sazby vyšší, než stanovena jest v první větě §u 305 tr. zák. Tím jeví se býti ustanovení §u 305 tr. zák. pro stěžovatele příznivějším a byl proto po rozumu ustanovení článku IX. uvozovacího zákona k trestnímu zákonu správně čin jeho podřaděn pod výše uvedené ustanovení.

Čís. 1466.

Ideální souběh zločinu dle §u 99 tr. zák. s přečinem dle §u 305 tr. zák.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1924, Kr I 422/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 11. dubna 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločiny §u 98 b) a §u 99 tr. zák. a přečinem §u 305 tr. zák.

Důvody:

Nalézací soud shledal v závadném projevu obžalovaného ze dne 1. prosince 1922 právem stělesněnu vedle zločinu dle §u 99 tr. zák. také skutkovou povahu přečinu dle §u 305 tr. zák. Obsahujeť projev ten na jedné straně útok proti bezpečnosti jednotlivých osob (§ 99 tr. zák.), na druhé straně ohrožení veřejného pokoje a pořádku, tedy klidu ve státě (§ 305 tr. zák.), poněvadž projevem tím bylo dělnictvo podněcováno ku svémocnému potrestání úřednictva jmenované firmy, tudíž k činu dle zákona zakázanému. Činem obžalovaného byly proto porušeny dva různé právní statky. Slově, obsaženým v §u 305 tr. zák., že skutek se trestá dle §u 305 tr. zák., nezakládá-li činu přísněji trestaného, nelze dávatí takový smysl, že by současné odsouzení dle §u 99 a §u 305 tr. zák. pro týž myšlenkový projev nebylo možným. Pokud jde o ideální souběh trestných činů, je dle zásad v příčině této platných jen směrodatno, zda v tom kterém činu docházejí samostatného stělesnění skutkové podstaty různých deliktů. V tomto případě je tomu tak, ježto závadný projev vykazuje jak všechny zákonné náležitosti skutkové podstaty zločinu dle §u 99 tr. zák., tak i ony přečinu dle §u 305 tr. zák.

Čís. 1467.

Do rozhodnutí nalézacího soudu, jímž se prohlásil příslušným, nelze si stěžovati zmateční stížností.

Zločin dle §u 87 tr. zák. lze spáchatí i slovy. Stačí, že pachatel vytvořil úmyslným jednáním stav, zavdávající příčinu k obavám, že bude mítí v zápětí následky §u 85 písm. b) tr. zák. Po subjektivní stránce nevyžaduje se zvláštní zlomyslnosti.

Pořadatelem tábora jest i ten, kdo na něm promlouvá.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1924, Kr I 710/23.)